

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีผลต่อทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย และเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีผลต่อทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย สามารถบรรยายประกอบตาราง จำนวน 5 ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะการคิด	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		\bar{D}	SD	t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S			
สถานการณ์ที่ 1	1.70	7.49	4.04	18.29	2.34	10.80	2.29**
สถานการณ์ที่ 2	2.12	9.55	3.85	17.36	1.73	7.81	2.98**
สถานการณ์ที่ 3	1.83	7.61	3.78	16.86	1.95	9.25	7.50**
รวม	5.65	24.65	11.67	52.51	6.02	27.86	12.77

จากตารางที่ 4.1 แสดงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้านพบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิด โดยภาพรวมและรายด้านคือ การเชื่อมโยงข้อมูล การบอกความต้องการ การนำข้อมูลไปใช้ การสรุปข้อมูลที่ค้นพบ การนำความรู้ไปใช้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องช่วยส่งเสริมทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยได้

ตารางที่ 4.2 ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกโดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะการคิด	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	การเปลี่ยนแปลง	
			ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
สถานการณ์ที่ 1	1.70	4.04	2.34	38.87
สถานการณ์ที่ 2	2.12	3.85	1.73	28.74
สถานการณ์ที่ 3	1.83	3.78	1.95	32.39
รวม	5.65	11.67	6.02	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องโดยรวมพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องมีการเปลี่ยนแปลงทักษะการคิด ร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาเป็นรายสถานการณ์พบว่า เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงทักษะการคิด สถานการณ์ที่ 1 มากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 38.78) รองลงมาคือสถานการณ์ที่ 3 (ร้อยละ 32.39) และสถานการณ์ที่ 2 (ร้อยละ 28.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิด ของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมและรายด้าน สถานการณ์ที่ 1

การเรียนรู้	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{D}	ร้อยละ (%)
การเชื่อมโยงข้อมูล	24	0.25	0.97	1.00	4.58	0.75	32.06
การบอกความต้องการ		0.54	2.87	0.75	3.38	0.21	8.97
การนำข้อมูลไปใช้		0.33	1.34	0.75	3.38	0.42	17.95
การสรุปข้อมูลที่ค้นพบ		0.25	0.97	0.79	3.57	0.54	23.07
การนำความรู้ไปใช้		0.33	1.34	0.75	3.38	0.42	17.95
รวม	24	1.70	7.49	4.04	18.29	2.34	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้านของสถานการณ์ที่ 1 พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิด โดยภาพรวมและรายด้านคือ การเชื่อมโยงข้อมูล การบอกความต้องการ การนำข้อมูลไปใช้ การสรุปข้อมูลที่ค้นพบ การนำความรู้ไปใช้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงผลทักษะการคิดด้านการสรุปข้อมูลที่ค้นพบ มากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 23.07) รองลงมาคือด้านการเชื่อมโยงข้อมูล (ร้อยละ 23.06) การนำข้อมูลไปใช้ และการนำความรู้ไปใช้ (ร้อยละ 17.95) และด้านการบอกความต้องการ (ร้อยละ 32.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิด ของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมและรายด้าน สถานการณ์ที่ 2

ทักษะการคิด	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{D}	ร้อยละ (%)
การเชื่อมโยงข้อมูล	24	0.58	2.56	0.92	4.20	0.34	19.66
การบอกความต้องการ		0.25	0.97	0.67	3.00	0.42	24.27
การนำข้อมูลไปใช้		0.54	2.87	0.88	4.00	0.34	19.65
การสรุปข้อมูลที่ค้นพบ		0.46	1.99	0.71	3.16	0.25	14.45
การนำความรู้ไปใช้		0.29	1.16	0.67	3.00	0.38	21.97
รวม	24	2.12	9.55	3.85	17.36	1.73	100.00

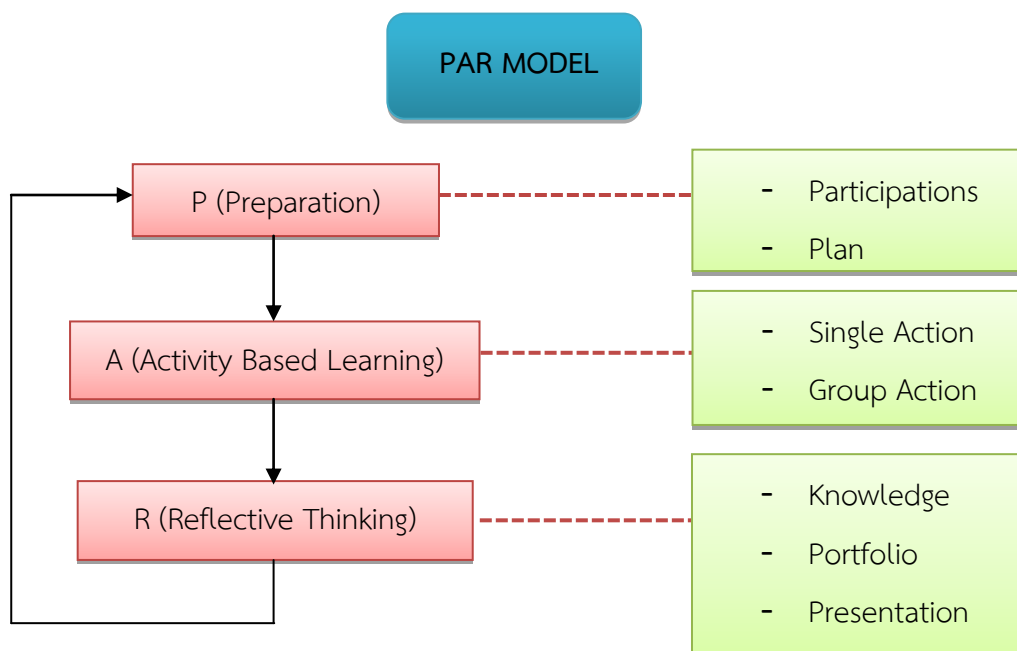
จากตารางที่ 4.4 แสดงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้านของสถานการณ์ที่ 2 พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิด โดยภาพรวมและรายด้านคือ การเชื่อมโยงข้อมูล การบอกความต้องการ การนำข้อมูลไปใช้ การสรุปข้อมูลที่ค้นพบ การนำความรู้ไปใช้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงผลทักษะการคิดด้านการบอกความต้องการ มากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 24.27) รองลงมาคือด้านการนำความรู้ไปใช้ (ร้อยละ 21.79) การเชื่อมโยงข้อมูล (ร้อยละ 19.66) การนำข้อมูลไปใช้ (ร้อยละ 19.65) และด้านการสรุปข้อมูลที่ค้นพบ (ร้อยละ 14.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิด ของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมและรายด้าน สถานการณ์ที่ 3

การเรียนรู้	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{D}	ร้อยละ (%)
การเชื่อมโยงข้อมูล	24	0.50	2.18	0.79	3.57	0.29	14.87
การบอกความต้องการ		0.58	2.56	0.87	3.96	0.29	14.87
การนำข้อมูลไปใช้		0.17	0.56	0.67	3.00	0.50	25.64
การสรุปข้อมูลที่ค้นพบ		0.25	0.97	0.62	2.56	0.37	18.98
การนำความรู้ไปใช้		0.33	1.34	0.83	3.77	0.50	25.64
รวม	24	1.83	7.61	3.78	16.86	1.95	100.00

จากตารางที่ 4.5 แสดงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ที่ส่งผลต่อทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้าน สถานการณ์ที่ 3 เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิด โดยภาพรวมและรายด้านคือ การเชื่อมโยงข้อมูล การบอกความต้องการ การนำข้อมูลไปใช้ การสรุปข้อมูลที่ค้นพบ การนำความรู้ไปใช้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงผลทักษะการคิดด้านการนำข้อมูลไปใช้ และด้านการนำความรู้ไปใช้ มากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 25.64) รองลงมาคือด้านการสรุปข้อมูลที่ค้นพบ (ร้อยละ 18.98) ด้านการเชื่อมโยงข้อมูล และการบอกความต้องการ (ร้อยละ 14.87) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
จากผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่อง ผู้วิจัยสามารถกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็น PAR MODEL ดังนี้

ภาพที่ 4.1 รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

จากภาพที่ 4.1 สามารถแปลผลความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังนี้
PAR MODEL

P หมายถึง Preparation

A หมายถึง Activity Based Learning

R หมายถึง Reflective Thinking

จากสัญลักษณ์ที่กำหนดสามารถอธิบายเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 : P (Preparation)

P (Preparation) หมายถึง การเตรียมการดำเนินการจัดประสบการณ์ ขั้นตอนนี้เป็น การสร้างความร่วมมือ (Participations) ระหว่างครู - ผู้ปกครอง และครู - เด็ก เพื่อนำข้อมูลมาสู่ การวางแผน (Plan) การจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างความร่วมมือ (Participations)

1.1 ครู - ผู้ปกครอง เป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมโดยการทำงานร่วมกันระหว่าง ครู กับผู้ปกครอง ด้วยการระดมความคิดเห็น และจัดบันทึกเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะจัด ประสบการณ์ให้แก่เด็กนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) พฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครอง ต้องการส่งเสริมให้เกิดแก่เด็ก ซึ่งอาจเกิดจากปัญหาพฤติกรรมที่ครูพบในชั้นเรียน หรือโรงเรียน หรือผู้ปกครองพบที่บ้าน ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวผู้ปกครองและครู จะร่วมกันสรุป โดยใช้ความคิดเห็นของส่วนใหญ่ เพื่อตั้งเป็นหัวข้อหลักในการเรียนรู้ แก่เด็ก

2) เรื่องที่ผู้ปกครองต้องการให้เด็กรู้ ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นจาก ผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้ครูสอดแทรกอาจเป็นหัวข้อรองหรือหัวข้อย่อย ในการวางแผนการจัดประสบการณ์

3) กำหนดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน หรือวิทยากรสำหรับให้เด็กศึกษาค้นคว้า

1.2 ครู - เด็ก เป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมโดยการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับ เด็กและจดบันทึก เพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามความต้องการของครูและผู้ปกครองที่ได้ร่วมกัน แสดงความคิดเห็น สามารถเรียงลำดับขั้นตอนได้ดังนี้

1) กระตุ้นความสนใจของเด็กให้เกิดความสนใจเกี่ยวกับหัวข้อหลัก ด้วยวิธีการที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของหัวข้อนั้นๆ เช่น การเล่าเรื่อง เล่านิทาน การดูวีดิทัศน์ การสังเกตของจริง และชวนเด็กตั้งข้อสังเกตจากเนื้อหา ที่ครูใช้กระตุ้นความสนใจโดยครูใช้คำถาม

2) เปิดโอกาสให้เด็กได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิมของตนเองกับเพื่อนๆ เช่น การวาดภาพ การเล่าเรื่อง หรือการชักชวนให้เด็กร่วมกันตอบคำถามที่แสดงถึง ประสบการณ์เดิม และร่วมกันสรุปถึงประเด็นที่เด็กๆ มีประสบการณ์แล้ว

3) เปิดโอกาสให้เด็กได้บอกความต้องการที่อยากเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ เรื่องนั้นๆ และร่วมกันสรุปถึงประเด็นที่เด็กอยากเรียนรู้ พร้อมชักชวนให้เด็กๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ (แหล่งเรียนรู้)

2. การวางแผน (Plan) เป็นกระบวนการที่ครูรวบรวมข้อมูลทั้งจากการทำงานร่วมกับ ผู้ปกครอง และทำงานร่วมกับเด็ก เพื่อสรุปข้อมูลและวางแผนการดำเนินการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ โดยกำหนด

2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้หลักที่คาดว่าจะเกิดกับเด็กเมื่อเสร็จสิ้น กระบวนการ (กำหนดโดยภาพรวม)

2.2 ออกแบบกิจกรรมภายใต้กิจกรรมหลักตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด โดยการคำนึงถึงช่วงวัย ความต้องการ ธรรมชาติของผู้เรียน และครอบคลุมเนื้อหาที่ ผู้ปกครองและเด็กต้องการ โดยเน้นการลงมือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมย่อย

2.3 กำหนดสื่อ แหล่งเรียนรู้ และวิทยากร ให้สอดคล้องกับกิจกรรม และบริบท ชุมชน ให้หลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการ

2.4 กำหนดการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก โดยเกิดจากการร่วมมือ ระหว่าง ครู เด็ก และผู้ปกครอง ทั้งภาพรวมของกิจกรรม และกิจกรรมในแต่ละวัน

ซึ่งหลักจากวางแผนการดำเนินกิจกรรมเสร็จ ครูต้องสื่อสารกับผู้ปกครองโดยตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการดำเนินกิจกรรมของครูและเด็ก ขั้นตอนการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กเมื่ออยู่ที่บ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ที่พบปะขณะดำเนินชีวิตประจำวัน ตลอดจนการติดต่อแหล่งเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันกับแหล่งการเรียนรู้และวิทยากร เกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการให้เกิดกับเด็ก กิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในแหล่งเรียนรู้

ระยะที่ 2 : A (Activity Based Learning)

A (Activity Based Learning) หมายถึง การเรียนรู้บนพื้นฐานการปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ครูและเด็กร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อสืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายผ่านกิจกรรมหลักที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด เนื่องจากเด็กมีความถนัด และความสนใจที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่มีหลากหลายก็เพื่อตอบสนองความต้องการผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งการดำเนินกิจกรรมมีทั้งกระบวนการเดี่ยว (Single Action) และกระบวนการกลุ่ม (Group Action) ซึ่งผู้สอนต้องกำหนดจุดประสงค์ของการดำเนินกิจกรรม และการประเมินผลการเรียนรู้ของกิจกรรม (กำหนดรายกิจกรรม) ประกอบด้วยกิจกรรม 6 กิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นการส่งเสริมสุนทรีย์ผ่านการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเป็นจังหวะ เช่นการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำคล้องจอง การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบวัสดุหรืออุปกรณ์
2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการการสอดแทรกความรู้ผ่านกิจกรรม เช่น การบรรยายประกอบสื่อของจริง บรรยายประกอบสื่อจำลอง บรรยายประกอบการสาธิต บรรยายประกอบการจำลองสถานการณ์ บรรยายประกอบการฝึกปฏิบัติสถานที่จริง การเล่าเรื่อง
3. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่เน้นการส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านผลงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสามารถของเด็ก ครูควรสะสมผลงานต่างๆ ของเด็ก เพราะช่วยให้เห็นพัฒนาการของเด็กได้ชัดเจน
4. กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เด็กไปเล่นอิสระ และผ่อนคลายกับวัสดุอุปกรณ์ ที่หลากหลาย ทั้งในส่วนที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน และไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียนตามความสนใจ
5. กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายผ่านการเล่นเกมที่สอดแทรกเนื้อหา และเล่นอิสระกับวัสดุอุปกรณ์ที่จัดเตรียมไว้ ตลอดจนเล่นเครื่องเล่นสนาม
6. กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ช่วยทบทวนเนื้อหาที่เด็กได้เรียนรู้ในแต่ละวัน และในสัปดาห์นั้น เพื่อเป็นการทบทวนความจำและกระตุ้นความสนใจให้มีต่อหัวข้อที่เรียนอย่างต่อเนื่อง

ในการจัดกิจกรรมของแต่ละวันอาจเกิดขึ้นทั้ง 6 กิจกรรม หรือเกิดขึ้นเพียงบางกิจกรรม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมในวันนั้นๆ ซึ่งครูสามารถปรับ หรือยืดหยุ่นจากแผนที่กำหนดไว้ได้ และมีการทบทวนการดำเนินกิจกรรมกับจุดประสงค์ย่อยของการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับหรือแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

ระยะที่ 3 : R (Reflective Thinking)

R (Reflective Thinking) หมายถึง การสะท้อนความคิด เป็นขั้นตอนที่ครู และเด็กร่วมกันสรุปผลการจัดประสบการณ์ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันนำข้อมูลมารวบรวมกันวิเคราะห์

สังเคราะห์ เพื่อสรุปองค์ความรู้ (Knowledge) โดยใช้เหตุผลทบทวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากกิจกรรม ครูกับเด็กร่วมกันจัดเรียงข้อมูลและผลงาน (Portfolio) ที่แสดงถึงประสบการณ์การเรียนรู้ โดยนำเสนอ (Presentation) ทั้ง 3 ระยะ คือก่อนการดำเนินกิจกรรม กระบวนการดำเนินกิจกรรม และหลักการดำเนินกิจกรรม ครูสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโดยกล่าวถึงกระบวนการ ทักษะพัฒนาการ และเจตคติ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้ขั้นตอนนี้ไม่ใช่เพียงแค่การนำเสนอผลงานต่อผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชน แต่ยังเป็นการวัดและประเมินผลการดำเนินกิจกรรม โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมเข้ามาร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ครูประจำชั้น จัดบันทึก เก็บข้อมูลสำหรับดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในขั้นต่อไป

รายละเอียดการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นที่ผู้วิจัยได้เสนอนั้นสามารถปรับ หรือยืดหยุ่น กระบวนการและช่วงระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม เพราะบริบทของ แต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากความพร้อมของเด็ก ครู และผู้ปกครอง

ข้อสังเกตจากการจัดกิจกรรม

ผลที่เกิดกับเด็ก

1. ในการจัดกิจกรรมระยะแรกพบว่า เด็กมีความสนใจในการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่แตกต่างกัน แม้จะให้ความร่วมมือในกิจกรรม แต่ก็ยังเสนอความคิดเห็นผ่านการพูด และผลงานออกมาเป็น เรื่องที่ต่างจากหัวข้อหลักและหัวข้อรอง มีช่วงความสนใจในกิจกรรมน้อย และมีพฤติกรรมรบกวนเพื่อนที่ร่วมกิจกรรมบางคน

2. ระยะต่อมาเมื่อการจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้นต่อเนื่องติดต่อกันหลายวัน ซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ผ่านการสนทนา และผลงานทั้งแบบกลุ่ม แบบเดี่ยว โดยภาพรวมพบว่า เด็กให้ความสนใจ มีสมาธิในการร่วมกิจกรรมได้นานด้วย การลงมือปฏิบัติ ทั้งกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเดี่ยว แต่ครูยังต้องคอยให้ข้อชี้แนะอย่างใกล้ชิดเด็กมีความตื่นเต้น และสนใจกิจกรรมนอกห้องเรียน สามารถสร้างผลงานที่แสดงถึงการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมั่นใจ ในการจัดกิจกรรม ผู้ปกครอง ชุมชนให้ความสำคัญ และให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ เอื้ออำนวยวัสดุในการจัดกิจกรรม แล้วติดตามสอบถามถึงกิจกรรมที่บุตรหลานของตนเองไม่ได้เข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง

ปัญหา/อุปสรรค

1. ในระยะแรกเด็กให้ความสนใจกับเรื่องหรือหัวข้อหลักที่ครูกำหนดน้อย ซึ่งอาจเกิดจาก เพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว และเด็กเคยเรียนรู้เรื่องราวเหล่านี้มาแล้ว

2. วัสดุและอุปกรณ์ บางอย่างไม่สามารถหาได้ตามแผนที่กำหนด ซึ่งเกิดจากข้อจำกัดของท้องถิ่น

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

1. ในระยะแรกครูคอยกระตุ้นความสนใจของเด็ก ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เด็กทุกคนสนใจในเรื่อง หรือหัวข้อที่ครูกำหนดไว้ แล้วปรับกระบวนการ การดำเนินกิจกรรม สื่อให้มีความแตกต่างจากสิ่งที่เด็กเคยเข้าร่วมกิจกรรม

2. มีการปรับวัสดุและอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับกิจกรรมโดยคำนึงถึงจุดประสงค์การดำเนินกิจกรรม และกระบวนการดำเนินกิจกรรมของแผนที่กำหนด การจัดเตรียมวัสดุ

และอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ครูอาจจะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ซึ่งอาจจะเป็นจดหมายข่าว หรือเด็กเป็นผู้สื่อสาร ถือเป็นส่งเสริมการฝึกถ่ายทอดเรื่องราวแก่ผู้ปกครอง

3. ในการดำเนินกิจกรรมควรแจ้งผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เด็กกำลังเรียนรู้ โดยทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ผู้ปกครองที่มีความรู้ในด้านนั้นๆ หรือมีสื่อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ตลอดจนการสนทนาพูดคุยกับเด็ก เพื่อเป็นการทบทวนหรือสร้างข้อมูลในการเรียนรู้ใหม่แก่เด็ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กให้มีความสนใจใคร่เรียนรู้เรื่องนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งเป็นการร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพ แล้วควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกรักและห่วงแหนวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง